

Jekamba yanga Filipaik lindanjik Pol or kayeri

¹ An Pol anira. An nga Timoti nga shir Kraish Jisashi mak shi naha lerawu orhin shi landa shir. An Pol Timoti nga shi lihi mashi kason jir yanga Filipaik lindanjik amu kayenduwa. Jir Avui Wasilakahi mashin ji misindiyaha orhi mak nanda jir. Uhu jir wasman nga sios orok lerawun landa ma nga jirnjik er nga amu kayenduwa.

² Jirnjik Avui Wasilaka nihin a sawenak or nga Wasilaka nihi Jisas Kraish nga fri halashinak waprupshi frihi nga waphimbiji frihi nga jihik si naka.

³ Os jirin a hishiwa wolo ermba ermbak a rupshihi Avui Wasilaka anhin armesarmek a mbanda nir.

⁴ Os jir amber a hishihi jirnjik orin a sawewa wolo ermba ermbak a rupshi mendehe a sawenda nir.

⁵ Mberem ushiwak? Mashi jivi Jisas Kraishin maifu mendek ji misihi ji tiyari wolok sishi raha ter nga an nga er ji sihi anin ji jelyashihindak lerawu Kraishin a lahandak mashi jivi oson ma olmu misinduwa.

⁶ Avui Wasilaka os jirin or jivinaha jiji nindik lerawu jivin or landa oso or mbeek halakwa ambu ri, wahau. Lerawu orhi oso er si naha ihi Kraish Jisas indik or tana wolokop er or larakokwa sir, karem kwambu mendek amu hishinduwa.

⁷ Jir wapnuku anhik a owenda jir. Erem a unda oso a suruwa ambu sir. Mberem ushiwak? Os krawuk a siwa wolo nga, os yanga yangak a ihi, mashi jivi Jisas Kraishi oso ome sir, karem a saweyawa wolo nga jir an nga ni sihi lerawun nakrem ni landa nir. Unda osik ome sira, jirin wapnuku anhik a owenda jir. Avui Wasilaka nirin or jivinaha lerawu oson nirin or hari sir.

⁸ Os Krai Jisas jirin or rupshinda hom, an er nga jirin a rupshi mendehe jirin a ra heyekwak a hishinda nir. Os erem a hishinda oso mbeek mashimbakop a mbanda ambu nir, wahau. Avui Wasilaka angop or heyewa sir, an omek er a mbanda nir, jirin a ra heyewak a hishinda nir.

⁹ Ermba ermbak jirnjik Avui Wasilakan karem a sawenda nir. Hishiyarinda jihi os mbele mbelen ji heyeye ji yarinda oso kwambu mendek jihik si nashinak ma anandin rupshinda nombo jihi er nga halashinak kwambu mendek warje mende nga jihik er si naka.

¹⁰ Hovok mbele mbele ol talawan ji heyeye ji hishiyari krahakoroho jivi nom ji tiyakmbaha jirnjik Avui Wasilakan er nga na sawenda nir. Unak Krai indik or tawa wolo mbeek musa las jihik nanak or heyekwa ambu sir.

¹¹ Ushinak Jisas Krai jirin or jelyashinak os ji liyawa jihi nga wornakop si nashinak hulaima nokopma jirin li heyeye hi Avui Wasilakahin li hauowekmbaha jirnjik amu beten unduwa.

Pol krawuk or siri nombo orok ma mushak mashi jivi Jisas Kraishin misindiari lir

¹² Jisasin hishindiyananda ma jirin, ji misi. Mbele mbele kal anhik talandan armek ji hishiyarikmbaha amu mbanduwa. Nomorawu os anhik talanda oso mbeek mashi jivi Jisas Kraishin a sawenda nombon arangori ambu sir, wahau. Anin krawuk li owenda oso si ushiwak ma mushak mashi jivi orhin li misihi olmu tiyanduwa.

¹³ Awun unda ma ol torok malakamahi akan washilinda ondo nga ma anandi ondo nga angop li heyeri sir, os mashi Kraishin a saweri nombo orok anin krawuk li owerin.

¹⁴ Uwak nakrem nir nga Wasilakan hishindiyananda ma mushak an krawuk a siwan li heyehe Jisasin hishindiyananda nombo lihi osmu mbornanduwa. Ushiwak kwambuk li sihi mashi Avui Wasilakahin olmu sawenduwa, mbeek ajenda ambu lir.

¹⁵⁻¹⁷ Hako ma lal li wapkava hishihi men hi lihin li hauowekmbaha mashi Kraishin sawenda lir. Erem sawenda ma ondo malakamak li nakmbaha li hishihi sawenda lir. Lir wavu lihi mbeek kas jivik si nawak mashin sawenda ambu lir, wahau. Lir men nomorawu las er nga anin li hashinak krawuk a sihi na kishanda oso wasilakak si nakmbaha unda lir. Hako ma ol wavu lihi nga jip li hishihi mashi Kraishin sawenda ma ondo anin li rupshihi mashi orhin kwambuk olmu sawenduwa. Ma ondo angop heyenda lir, mashi orhin mblarnanda man kwambuk a sawenak li misihi, mashi jivi Kraishi ome sir, karem li mbakmbaha Avui Wasilaka anin or kamarin.

¹⁸ Hako os ma lal anin li wapkava hishihi mashi Kraishin li sawe nahi mo, hovok os ma lal anin

li wappij hishihi mashi orhin li sawe nahi, wa mberem uwana. An a hishiwa halanak mashi orhin li sawenak ma amber li misikwa sir. Erem si nawa sunguwavu anhi mende nga amu rupshi mendenduwa. Ter a rupshi ihi kumak er nga na rupshi mendekwa nir.

Pol er or lihi Filipaik linda ondon or jelyakurik hishiri ri

¹⁹ Mberem ushiwak a rupshi mendendu? A heyewa jir ermba ermbak Avui Wasilakan ji sawenak anin or jelyakmba hishinda jir. Masikome Jisas Kraishi er nga anin or jelyashinak nombo orok Avui Wasilaka avak anin or jelyashinak krawun a halaha a talakwa nir.

²⁰ Kwambu mendek karem amu hishinduwa. An mbeek mbele kava las a unak hi Kraishi kavak si nanak ma li heyeshinak a humblarakwak a hishiwa ambu nir, wahau. An a hishiwa ter nga kumak nga an kwambu mendek er a sihi mashi jivin kormbak a sawekwa nir, os ermba ermbak a sawenda hom. Uhu os a ha nahi mo os a li nahi, mbele mbele amber ol a uwa Jisas Kraish hi orhin li hauowekmbaha os amu unduwa.

²¹ Wavu anhi a hishiwa karem. Os a ha nahi ambu, amu rupshinduwa. Mberem ushiwak? Os a ha nahi ambu, lerawu Kraishin er a lakwa nir. Hako os a ha nahi, a rupshi mendekwa nir. Mberem ushiwak? Or nga nakrem hevenik shi likwa shir.

²² Hako os er a li nahi, lerawu orhin a laha hulaima nokopma mushak a jelyashinak kwambuk

sikwa lir. Uwa osik wavu frijip frijip amu hishinduwa. Na likwa jivi os mo, na hakwa jivi os? An a hishiwa kom.

²³ Karem wavu frijip frijip amu hishinduwa. Hako na haha na ihi Kraishin nga shi likwan wavu mende anhi nga amu rupshi mendenduwa.

²⁴ Hako os a ha nahi ambu, jivina. Mberem ushiwak? An misambi torok er a li nahi, jirin a jelyakwa nir.

²⁵ Uwa osik a hishiwa an avak jir nga misambi torok a likwa nir. Uhu jirin a saunjelyashinak Jisasin ji hishindiya nombo jihi kwambuk er si nashinak ji rupshikmbahan.

²⁶ Erem nakwak a hishiwa osik an avak Kraishin Jisas or mbashinak krawun a halaha jihik a rakwak amu hishinduwa. Unak anin erem or uwan ji heyehe hi orhin warje mende nga hauowekwa jir.

Kwambuk ji sihi nomorawun ji kishaka

²⁷ Jir mashi Kraishin ji misindiya osik os a ha nahi mo, os a ha nahi ambu, wa mberem uwana. Os ji misindiya hom nombo wornakop er ji yaka. Os erem ji u nahi, os jirin a taheye nahi mo, homek a lihi men mamblakop a misi nahi mo, an a hishiwa karem. Avak wavu namtaskop ji hishihi kwambuk sikwa jir. Uhu lerawu havan ji laha mashi jivi Kraishin nakrem sawekwa jir.

²⁸ Jir mbeek wutarin ajekwa ambu jir. Erem ji uwa oso wutari jihin osmu mukunduwa, os Avui Wasilaka or unak avak li krufarakaha kavak li nakwan. Hako oso jirin osmu mukunduwa,

jir Avui Wasilaka jirin or jivinashinak ermba ermbak jip ji likwan.

²⁹ Avui Wasilaka angop jirin armek or ushihindak ji sihi lerawu Kraishin jimulanduwa. Hako or mbeek Kraisin hishindiyanadonombo nom jirin hari ambu ri, wahau. Kraisin ji hishindiyanadosik or halashihindak nomorawun er nga jimukishanduwa.

³⁰ Mas nomorawun a kishari angop ji heyeri sir. Uhu ter nga nomorawun a kishawa os jimumisinduwa. Uwa osik jir erem, an kishanda hom nomorawun os jimukishanduwa.

2

Jir amber hom wavu namtaskop ji hishihi ma anandin armek ji uka

¹ Krais wavu jihin or mbornashiwak sinda jir. Uhu jirin wapnuku orhik or oweshiwak wavu jihijivik nanda sir. Uhu Masikome Avui Wasilakahi jir nga nor sishiwak wavu namtaskop hishinda jir. Uhu ma anandin ji hishihi lirin wapnuku jihik ji owehe lirin armek unda jir.

² Unda osik wavu namtaskop ji hishihi jihiambek ji anarupshihi ji anafaha ji sika. Erem ji unak warje mende nga na rupshika.

³ Jir jihinjik ji rupshikmbaha lerawun ji lawa hala. Uhu jihinjik ji hishihi hi jihin ji hauowewa hala. Hi jihin ji halanak si rakanak hafakaha ji lika. Uhu karem ji hishi, ma anandi jirin li tikrihi jivik nanda lir, karem ji hishika.

⁴ Jir avak jihinjikop ji hishinan. Ma anandin ji hishihi lirin armek ji jelyashinak jip li lika.

Krais akishmakisha hom nari ri. Hako Avui Wasilaka orin hiushamak or ushari ri

⁵ Jir avak wavu jihi os Krais Jisas hishinda hom ji hishihi ji lika.

⁶⁻⁷ Or God indinga ri. Hako or mbeek os God indingak or nandari hom or nakurik hishiri ambu ri, wahau. Or ma misambik fehe hom or naha ma anandinjik men lerawun landari ma hom lerawun lari ri.

⁸ Ma li heyeri ma indingak nari ri. Uhu orhinjik or hafakaha Avui Wasilaka mbari nombon or tiyaha ma ol kavakavan unda ondo hom miandok hari ri.

⁹ Erem or uri nombo orok Avui Wasilaka hi orhin metenjek or hauoweri ri. Hi os orin or hahanda oso hi amber si tikrihi wasilaka mendek nanda sir.

¹⁰ Hi oson or hashihindanak mbele mbele amber hevenik fehe, misambik fehe, misamsiyok fehe Jisashi siyok li sihi hi orhin li hauowehe li ushanguakmbahan.

¹¹ Ushinak mbele mbele amber hom kormbak karem li ushanguaha li mba, ♦Jisas Krais Wasilaka ria.♦ Karem li mbaha Avui Wasilakan li hausimbausikmbahan.

Nir ukruharanda hom ni nashinak hulaima nokopma li heyeka

¹² Ma jir a rupshi mendenda jirin, ji misi. Os jir nga na liri wolo os a sawendari hom Avui

Wasilakan ermba ermbak tiyandari jir. Unda hom os ter homek a liwa wolo nga er ji tiyaka. Uhu Avui Wasilaka os jirin or jivinahandan ji hishihi armek ji yaka. Las avak ji masnafarakaha kavak ji nanda ngashi. Karem ji hishi ji ajehe yawur ji yaka.

¹³ Avui Wasilaka nom wavu jihik or sishiwak nombo os ji tiyakmba nor mbawan tiyanda jir. Uhu kwambu orhin er nga nor hashiwak nombo orhi oson tiyanda jir.

¹⁴ Avak wavu musha mushak ji hishihi ji tura-maraha anamba anambawa ji hala. Mbele mbele ol Avui Wasilaka ji ukmbaha or mbahanda ondon ji uka.

¹⁵ Unak ma lar mbeek mashi kava las jirin mbakwa ambu ri. Unak musa las nga nakwa ambu jir. Uhu ma jivi indingak nakwa jir. Jir Avui Wasilakahi jikisi indingak ji naha, nombo wornan ji tiyaha, ma kava ondo lihi nindik ukruharanda hom ji nashinak li heyeka. Lir mbafirkafirihi nombo worna Avui Wasilakahin angop li halahanda sir.

¹⁶ Karem uwa osik mashi os ermba ermbak lindan handa oson er ji sawenak li misika. Uhundanak Kraisi indik or tawa wolo jirin a heyehe na rupshikwa nir. Mberem ushiwak? Lerawu os jihi nindik a lari mbeek semben a lari ambu sir, karem a mbaha a rupshihi kumbanukuk a sikwa nir.

¹⁷ Jir Kraisiin ji hishindiyananda osik sunguwavu jihi nga orin ji haha os ji ukmbaha Avui Wasilaka mbahanda hom os jimu unduwa. Erem ji unda

oso os jimu orin nambunda hom unduwa. Unda hom an erem. Os a ha nahi os ji nambunda hom erem a uwa sir. Os a hakwa oso an mbeek a ajewa ambu nir. Os erem a ukwan a rupshiwa nir. Uwa osik jir nga an nga nakrem ni rupshika.

¹⁸ Jir nga erem. An nga nakrem ni rupshika.

Pol Timotin Filipaik or mbashinak or ikmbaha nor mbari

¹⁹ Jisas Wasilaka nihi os or rupshi nahi, avak Timotin kolok a mbashinak jihik ikwa ri. Uhu indiyok or taha os ji liwa liwa nombon or sawenak a misihi sunguwavu anhi si mbornaka.

²⁰ Ma lar mbeek Timoti hom nanda ambu ri. Or wavu tos an hishiwa hom wavu orhi mende nga jirin or hishihi jirnjik holonda ri.

²¹ Ma amber mbele mbele lihikop li lakwak hishinda lir, mbeek Jisas Kraisin hishinda ambu lir.

²² Hako jir jihinjik angop ji heyenda sir, Timoti or jikisi anhi hom or naha mashi anhin or misindiyaha lerawun nakrem shi landa ri. Uhu mashi jivi Jisashin nakrem shi sawenda ri. Karem or undak ma li heyeye, ♦ Timoti Kraishi lerawun armek landa ma ri, ♦ karem limu mbanduwa.

²³ An orin a mbashinak jihik or ikwak amu hishinduwa. Hako awarsinak. Mashi os an mberem a nakwa oson li sawenak a misihi nom a mbashinak jirik ikwa ri.

²⁴ An wavu mende anhi nga na hishiwa, Wasilaka or mbashinak avak krawu aka toson a hala talaha anhinjik jirin a ra heyekwak amu hishinduwa.

Pol Epafroditusin Filipaik or mbashinak or ikmbaha nor mbari

²⁵ Hako an a hishiwa, Epafroditusin a mbashinak indik jihik or ikwak amu hishinduwa. Or an nga nakrem Jisashi mashin shi misindiyaha lerawun nakrem shi landa ri. Uhu an nga nakrem shi sihi nomorawun shi kishanda ri. Uhu os mbele mbelen a frunguri wolo ji mbashirik or taha anin jelyari ri.

²⁶ Avak a mbashinak indik jihik ikwa ri. Mberem ushiwak? Or jirin or heyekwa mendek hishiwa ri. Os amba amba nor kavamisiri angop ji misiri sir. Unda osik las avak orin ji hishiowehe ji tlaholonda ngashi, karem mbaha ormu jirnjik holonduwa.

²⁷ Omendinga sir, angop or kavamisihi hakuri mendek nari ri. Hako Avui Wasilaka ornjik or holoho or mbarik jivik nari ri. Os or hashirikop warje mende nga na tlaholori nir. Hako wahau. Avui Wasilaka anjik er nga nor holoho or mbarik jivik nari ri.

²⁸ Uwa osik avak a mbashinak kolomalok jihik ikwa ri. Unak orin ji heyehe ji rupshikmbahan. Ushinak os orin a hishombashiowenda oso er nga mendek si nakmbahan.

²⁹ Uhu os jihik or layiwa wolo avak os Wasilaka orin or rupshinda hom erem orin ji rupshihi armesarmek ji mbaka. Uhu or hom nanda ma ondon er nga ji rupshihi hi lihin ji hauoweka.

³⁰ Mberem ushiwak? Jir homek ji lishirik lerawu Kraishi os ji lakurik nari ambu oson jihi farniyik or sihi or laha ormu hakmba ura.

3

Ma ol Kraishi mashin misindiyawa ma ondo ma worna ma indinga lira

¹ Jiasin hishindiya ma jirin, masi lal nga amu mbanduwa. Wasilaka Jisas jir nga nor sihinda osik er ji rupshika. Mashi kaso mas angop jirnjik a kayeri sir. Hako indik a kayekwan a krehewa ambu nir. Halanak indik a saweshinak jirin si jelyakmbaha amu kayenduwa.

² Ma kava ol lerawu kavan landa ondo karem jirin mbanda ola, ♦ Masamsishi jihin li koro nom ermba ermbak linda onson lakwa jir. ♦ Erem mbanda ma ondon ji auheyeka.

³ Nir Avui Wasilakahi ma indinga nir. Masikome orhik nirin or arangoshiwak orin ni lotu unda nir. Uhu nir Krai Jisas nirnjik or uhunda onson ni heyeye hi orhin ni hauowenda nir. Nir mbeek mbele mbele nihik ni uhu Avui Wasilakahi mak ni na, karem ni hishihi nihinjik hi nihin ni hauowenda ambu nir.

⁴ Os ma lal li hishi li mba, ♦ Nombo nombo tos ni liyanda toso nirin si uwak Avui Wasilakahi misokomek jivi mendek ni nawa nir, ♦ karem li mba nahi, lirin a sawekwa karem. Wa anin ji hishika. Os nombo orok Avui Wasilakahi misokomek jivi mendek li nandakop an warje mende nga ma ol erem mbawa ma ondon a tikriwa nir.

⁵ Nijava anhi anin si washirik niri 7-pela li ishirik masamsishi anhin limu korora. An Israelik fehenda ma, kraha Benjaminhik fehe nir.

An Judama indinga Farisik a naha lo Moseshin armek a tiyandari nir.

⁶ Uhu hovok lerawu os mas a landarin ji hishika. An lo os Moses kayehendari amber a tiyarakondari nir. Undari osik ma ol Jisashi mashin misindiyandari ondo lo Moseshin li mblarnar, karem a hishihi lirin kavak a nakmba a undari nir. Erem a uhu lo Moseshin a tiyarakondari nir. Unda osik os ma lal lo Moseshin a tiyanda nombo orok anin li oweioweihye nahi, an mbeek musa nga a nanak li heyekwa ambu nir.

⁷ Mas Jisasin a hishindiya namber, nombo nombo kando amber a tiyarako na heyeri anin li jelyaku, karem a hishiri nir. Hako nombo ondo mbeek anin li jelyashirik Avui Wasilakahi misokomek jivik a nakurik a heyeri ambu lir. Hako ter a heyewa lerawu os Kraisi lahan-dari nom anin si jelyashinak Avui Wasilakahi misokomek jivik a nakwak a heyewa nir.

⁸ Nombo nombo ondo mbeek man jelyakwak nanda ambu lir, wahau. Wasilaka anhi Kraisi Jisasin hishindiya nombo oso nom nombo nombo ondon tikrirakonda sir. Ushiwak a heyeha nombo nombo ol mas a tiyandari ondo kava, karem a hishihi na halaha Kraisi Jisasin amu tiyanduwa.

⁹ Uhu simbalesik Kraishi mak a naha or nga nakrem shi sinak os a liyawa anhi avak os or liyanda hom nakrem si naka. Hako ter an mbeek anhinjik lerawun a laha lo Moseshin a tiyaha ma warna mak a nakmbaha na hishiwa ambu

nir, wahau. An nombo anandi las a tiyaha ma worna mak a nakwak a hishiwa nir. Nombo oso Kraisin hishindiyaanda nombo sira. Kraisin hishindiyaanda nombo orok Avui Wasilaka nirin ma worna ma, karem ormu ushanduwa.

¹⁰⁻¹¹ Uhu Krai os or nahandan armek a heyekrahakorokmbaha amu hishinguwa. Uhu an kwambu os Avui Wasilaka Kraisin or mbashirik or usahanda oso er nga na heyekrahakorokmbaha namu hishinguwa. Uhu or nga na sihi nomorawu or kishanda hom a kishaha or hahanda hom a hakwak amu hishinguwa. Uhu os mawan or halaha or usahanda hom kumak erem mawan a halaha na usahakwak amu hishinguwa.

Pol Krai hom or nakmbaha funtlehavantlehe lerawun lari ri

¹² An mbeek Krai nahanda hom angop a naha ma jivi mendek a nahanda, karem a mbanda ambu nir, wahau. Hako or hom a nakmba na hishihi lerawu havakavan a landa nir. Mberem ushiwak? Krai Jisas nombo orhin a tiyakmbaha or mbahanda osik a tiyanda nir.

¹³ Jisasin hishindiyaanda ma jirin, ji misi. An angop Krai nahanda hom a nahanda, karem a mbanda ambu nir, wahau. Hako or hom a nakmbaha mbele mbele ol mas a undari ondon a halari nir. Uhu kumak a nakundan a hishihi a tantlemantlembuhu lerawun amu landuwa.

¹⁴ Karem a uhu Avui Wasilaka os or mbahandari hom Krai Jisas or nahanda hom a naha or nga hevenik shi likmbahan. Erem a nakmbaha Jisas miandok hari ri.

15 Uwa osik masshi ol jirnjik a kayewa kandon ji heyehe an nga wavu namtaskop a hishiwa hom ji hishika. Mberem ushiwak? Jir os Jisashi mak ji nahanda oso mbeek ter akri nawa ambu sir, wahau. Angop maskop orin hishindi-yari jir. Os a sawenda masshi kandon ji misihi wavu apsham apsham ji hishi nahi, Avui Wasilaka avak jirin or tolo wornakwa jir.

16 Uwa osik mbele mbele ol Avui Wasilaka sawerik angop jir nga nir nga nakrem ni misihinda ondon er ni toltambanaha ni tiya ika.

17 Jisasin hishindi-yanda ma jirin, ji misi. Jir an uwak ji heyenda hom ji tiyaka. Uhu ma ol ni nanda hom nakmba hishinda ma ondon ji heyehe lir tiyanda hom ji tiyaka.

18 Mberem ushiwak? Ma lal karem mbanda lir, ♦Krais miandok or hahanda oso mbeek nirin jivinakwa ambu sir, ♦karem mbanda lir. Uhunda osik las avak lirin ji tiyanda ngashi, karem mbaha jir mendenjik amu tlaholonduwa. Uwa osik masshi os hindi mushak angop a sawerik ji misinda masshi kason indik amu sawenduwa.

19 Erem mbanda ma ondo avak hik li ihi kavak nakwa lir. Lir mbele mbele kava sungu lihik tasawa hom unda lir. Lir lihinjik li yerkujihi li mba, ♦An mbeek mbele kava las a unda ambu nir. ♦Karem mbaha kavakavan li uwa oso mbeek humblaranda ambu lir. Uhu mbele mbele kava misambik fehenda mendenjik li hishihi unda lir.

20 Hako nir hevenik ni ikmbaha Avui Wasilaka or kamahanda ma nir. Unda osik Wasilaka nihi

Jisas Kraiss hevenin or halaha indik or taha nirin or laha ni ikmbaha nimu nikishinduwa.

²¹ Kraiss kwambu orhi orok or unak mbele mbele amber avak orhi siyok sirakokwa lir. Kwambu orhi orok or unak maome nihi tos haha kuvayikwa toso avak simbalesik si tormblehe maome orhi hom si naha kwambu nga nakwa sir.

4

Jir avak wavu namtaskop ji hishika

¹ Uwa osik Jisasin hishindiyananda ma jirin, ji misi. Jir mashi kas a sawewan ji misihi kwambu Wasilakahikop ji sika. An jirin wapnuku anhik a owenda nir. Uhu jirin a heyekwak a rupshi mendenda nir. Jirin a hishiwa wolo a rupshi mendehe wavu anhi osmu jivi mendek nanduwa.

² Shir Yuodia nga Sintike nga shi misi. Shir nakrem Wasilaka nihi Jisasin hishindiyananda nokove shir. Uwa osik os shi anangriandan shi halaha wavu namtaskop shi hishika.

³ Susugus,^{4:3} mir an nga nakrem lerawun shi landa ma mirin, mirin amu sawenduwa. Mir lerawun wavu mende mihi nga armek landa ma mir. Uwa osik nokove ovron mi jelyashinak wavu namtaskop fri hishika. Frir mas an nga mashi jivi Jisashin ni saweyandari vri. Frir nga Klemen nga ma ome lal nga nakrem mashi jivin ni saweyandari nir. Lir hi lihi angop jekamba

---

3:20: Ef 2:6,19   **3:21:** 1 Ko 15:28,43-53   **4:1:** 1 Te 2:19-20
4:3 **4:3:** Hi Susugus mainome sihi, ♦Nakrem lerawun landa ma, ♦ sir.

os ermba ermbak likwa ma ondohi hin Jisas kayenda orok or kayenda lir.

⁴ Wasilakahi mak ji nahanda osik ermba ermbak ji rupshihi kumbanukuk ji sika. Indik amu mbanduwa. Ji rupshihi kumbanukuk ji sika.

⁵ Jir avak wasa kavan ji hawa hala. Unak ma amber li heyeka. Wasilaka am indik or takwa wolok osmu nanduwa.

⁶ Mbele mbelenjik ji hishombashiowehe wavu musha mushak ji hishiwa hala. Mbele mbele jivi ol jirnjik Avui Wasilaka or uhundan ji hishihi armesarmek orin ji mbaka. Uhu nomorawu nga mbele mbele ol ji hishombashiowehe ji holowa ondo nga simbalesik orin ji sawenak or misika.

⁷ Os erem ji u nahi, jir Krajs Jisas nga nakrem ji sinda osik waphimbiji Avui Wasilakahi sunguwavu jihin si mbornashinak sikwa jir. Waphimbiji orhi jirin or handa oso wasilaka mendek si nashihindak mbeek ji hishiyarindahi ambu sir.

⁸ Jisasin hishindiyananda ma jirin, mashin a sawerako namber jirin a sawekwa karem. Jir ermba ermbak mbele mbele amber omek nanda nom ji hishihi mbele mbele jivijivi nom ji hishihi nombo worna nom ji tiyaka. Uhu halanak os ji liyawa jihi oso jivijivikop er si naka. Uhu mbele mbele misokome Avui Wasilakahi nga mahi misokomek li heyenak armek nanak li heyekwa nom ji uka. Uhu lerawu os ji lakwa oso avak omeomek er nakwa lerawu nom ji laka. Uhu mbele mbele ol ji

hishiwa jivik nanda ondo nom ermba ermbak er ji hishika. Uhu mbele mbele ol ji unak jivik nanak ma li heyehe li rupshikwa ondon er ji hishika.

⁹ Uhu mashi ol jirin a sawerik ji misinda nga mbele mbele ol a urik ji heyenda nga ermba ermbak ji tiyaka. Unak Avui Wasilaka or waphimbijin jirin handa oto avak jir nga nor sika.

Pol ya ol Filipaik linda ma ondo orin li harin or rupshiri

¹⁰ Ermba ermbak anin jelyakmba hishinda jir. Hako mbeek anin ji jelyakuri nombo kas nga narik ji heyeri ambu sir. Uri osik os jimu halara. Hako ter am anin ji jelyashihindak a rupshi mendehe Wasilakan armesarmek amu mbanduwa.

¹¹ An mbeek mbele las a frungunda osik mashi kason a mbawa ambu nir, wahau. Mbele lap op anhik nawa ambehom. A rupshinda nir. Mberem ushiwak? Nombo nombo os a liyanda angop a heyenda nir.

¹² Mbele mbele nga mushak a nawa wolo nga mbele mbelen a frunguwa wolo nga os a rupshihi mayam linda nombo angop a liheyenda osik a linda nir. Os akwan a aha na krehewa mo a erenghawa mo mbele mbele nga na nawa mo mbele mbele mendek nawa, angop a liheyenda osik os a linda hom er a linda nir.

¹³ Kwambu os Kraisa anin or hahanda oso anin si jelyashihindak mbele mbele amber hom a undahi nir.

¹⁴ Hako nomorawu tos anhik nawan jir an nga nakrem ni sihi ni kishanda nir. Os erem ji unda oson a hishihi jirin amu rupshinduwa.

¹⁵ Angop ji heyenda sir, masi jivi Krai Jisashin maifu mendek jirin a saweshihi provins Masedonian a halaha na iri wolo, sios lal mbeek anin yan li haha anin jelyari ambu lir, wahau. Jir yanga Filipaik linda jirndonom anin jelyari jir.

¹⁶ Uhu os yanga Tesalonaikak a lihi mbele mbelenjik a frunguri wolo er nga hindi frijip ya lal ji haha anin jelyari jir.

¹⁷ Avak masi kason a mbawa mbele mbele yanjik jirin a silikmbaha na mbaw, karem ji hishinan, wahau. A hishiwa os anin erem ji uwa nombo oso si unak Avui Wasilaka avak jirin armesarmek or ukmbaha amu mbanduwa.

¹⁸ Ya os Epafroditusin ji harik or laharari oso warje mende nga ji hashihindak mbeek mbele las a frungunda ambu nir. Ya os ji hari oso ofa arme kuvasahanda hom si naha Avui Wasilakahi misokomek jivik si nawak ormu rupshinduwa.

¹⁹ Or mbele mbele jivi tontlo oria. Anin or jelyashiwak jip a linda nir. Unda hom mbele mbele ol ji frunguwa ondo avak or hakwa lir. Mberem ushiwak? Avui Wasilaka or mbashirik Krai Jisas jirnjik or hahanda oson hishiowenda oja.

²⁰ Avui Wasilaka or Avui nihi ria. Hi orhin ermba ermbak nimu hauowekuwa. Ome sira.

Pol Filipaik linda manjik wesambasan or hari

²¹ Wesambasa anhi Krai Jisasin tiyanda ma jirin amu handuwa. Uwak Jisasin hishindiyanida

ma ol an nga ni linda er nga olmu jirin wesambasan handuwa.

²² Jisasin hishindiyaanda ma amber torok linda er nga olmu jirin wesambasan handuwa. Uwak malakama Sisarhi akak lerawun landa ma er nga olmu jirin wesambasan handuwa.

²³ Waprupshi Wasilaka nihi Jisas Kraishi avak or halashinak jihik si naka. Unda kasira. Ambe-homa.

Mashi Avui Wasilakahi
The New Testament in the Mende Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Mende long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Mende

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

fb64f048-1609-51b3-bdee-648d1b3723fe